

MATEMATIKA 1
Auditorne vježbe
V sedmica

Algebarske strukture

1. Na skupu $\mathbb{R} \setminus \{0\}$ definisana je operacija $*$ sa

$$x * y = xyk, \quad x, y \in \mathbb{R} \setminus \{0\},$$

gdje je $k \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$ data konstanta. Ispitati algebarsku strukturu $(\mathbb{R} \setminus \{0\}, *)$.

2. U skupu racionalnih brojeva definisana je operacija $*$ sa

$$a * b = ma + nb,$$

gdje su m i n dati cijeli brojevi. Ispitati algebarsku strukturu $(\mathbb{Q}, *)$.

3. Ispitati algebarsku strukturu $(\mathbb{Z} \times \mathbb{Z}, *)$ ako je operacija $*$ definisana sa

$$(x, y) * (a, b) = (x, y \cdot b \cdot (a^2 - 3)).$$

Polinomi

1. Napisati polinom $P(x) = x^2 + 5x + 6$ po stepenima od $(x - 1)$.

2. Odrediti količnik i ostatak pri dijeljenju polinoma

(a) $P(x) = (x + 1)(x - 2)(x + 3)$ sa $Q(x) = x^2 + 2$

(b) $P(x) = x^5 - 5x^4 - x + 5$ sa $Q(x) = x + 1$.

3. Napisati polinom $P(x) = x^5 + x^3 + 2x^2 - 12x + 8$ po stepenima od $x + 1$,

4. Naći nule polinoma $P(x) = x^5 - 7x^4 + 17x^3 - 19x^2 + 16x - 12$.

5. Faktorisati polinom $P(x) = 3x^4 + 5x^3 + x^2 + 5x - 2$.

6. Za koje vrijednosti realnih parametara a i b je polinom $P(x) = x^5 - 2x^4 - ax + b$ djeljiv polinomom $Q(x) = x^2 - 3x + 2$. Za tako određene a i b naći nule polinoma $P(x)$.

7. Ostatak pri dijeljenju polinoma $P(x)$ polinomom $x - 1$ je 3, a polinomom $x + 2$ je -3 . Naći ostatak pri dijeljenju polinoma P polinomom $Q(x) = x^2 + x - 2$.

8. Odrediti realan normiran (moničan) polinom najmanjeg stepena tako da broj -1 bude dvostruki, a 2 i $1 - i$ jednostruki korijeni tog polinoma.

9. Neka je $P(x) = 2x^3 - x^2 + 2x - 5$. Izračunati $\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} + \frac{1}{x_3}$, gdje su x_1, x_2, x_3 korijeni polinoma P .

10. Odrediti p tako da jedan korijen jednačine $x^3 - 7x + p = 0$ bude jednak dvostrukom korijenu te jednačine.

11. Odrediti vrijednost realnog parametra m tako da zbir dva korijena polinoma

$$P(x) = x^4 - 6x^3 + mx^2 - 12x + 16$$

bude jednak zbiru druga dva korijena

12. Dokazati da je za bilo koji prirodan broj n i realan broj α ($\sin \alpha \neq 0$) polinom

$$P_n(x) = x^n \sin \alpha - x \sin n\alpha + \sin(n-1)\alpha$$

djeljiv polinomom $Q(x) = x^2 - 2x \cos \alpha + 1$.

13. Ako je $a = \varepsilon + \varepsilon^4$, $b = \varepsilon^2 + \varepsilon^3$, $\varepsilon = \cos \frac{2\pi}{5} + i \sin \frac{2\pi}{5}$, dokazati da je:

$$a + b = -1, ab = -1$$

i na osnovu toga izračunati $\cos \frac{2\pi}{5}$.

14. Naći sve uređene parove $(p, q) \in \mathbb{R} \times \mathbb{R}$ takve da je polinom $x^4 + px^2 + q$ djeljiv sa polinomom $x^2 + px + q$.